

Ο Άγιος Διονύσιος και η αγάπη στους εχθρούς

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Γράφει ο π. Βασίλειος Ι. Καλλιακμάνης

α) Στο συναξάρι του Αγίου Διονυσίου του εκ Ζακύνθου (1547-1622), που η Εκκλησία τιμά στις 17 Δεκεμβρίου, αναφέρονται τα εξής:

“Μία μέρα ο δολοφόνος του αδελφού του αγίου έφθασε στη μονή κυνηγημένος από τις αρχές και τους συγγενείς του θύματος, και ζήτησε καταφύγιο από τον Άγιο Διονύσιο, χωρίς να ξέρει για ποιον επρόκειτο. Μαθαίνοντας το λόγο της καταδίωξης και την ταυτότητα του θύματος, ο άνθρωπος του Θεού προχώρησε προς τον δολοφόνο με συμπόνια, τον παρηγόρησε, τον παρότρυνε να μετανοήσει και τον έκρυψε”.

β) “Όταν οι αστυνομικοί έφθασαν στο μοναστήρι, ο άγιος υποκρίθηκε άγνοια και προσπάθησε με λόγια ειρηνικά να τους καθησυχάσει. Μόλις εκείνοι απομακρύνθηκαν, έβγαλε τον δολοφόνο που είχε παραλύσει από τρόμο και έκπληξη, και τον άφησε ελεύθερο να εργαστεί για τη σωτηρία της ψυχής του”. Η στάση αυτή του Αγίου Διονυσίου φαίνεται παράδοξη και έρχεται σε αντίθεση με την ανθρώπινη λογική. Βρίσκεται όμως σε απόλυτη συμφωνία με τους λόγους του Χριστού: “Να αγαπάτε τους εχθρούς σας. Ευεργετείτε όσους σας μισούν. Δίνετε ευχές σε όσους σας δίνουν κατάρεις, προσεύχεσθε γι’ αυτούς που σας κακομεταχειρίζονται” (Λουκ. 6, 27-28).γ) Πολλοί, ακόμη και χριστιανοί, θεωρούν ότι το ευαγγελικό μήνυμα της αγάπης προς τους εχθρούς είναι ουτοπικό, ανέφικτο και ανεφάρμοστο. Άλλοι διατείνονται ότι αφορά μικρές κλειστές κοινότητες ή την

ιδιωτική ζωή. Άλλοι πάλι το δέχονται ιδεολογικά, αλλά δεν το εφαρμόζουν πρακτικά. Άλλοι, για να το απορρίψουν, επικαλούνται το δυτικό μεσαίωνα και τους θρησκευτικούς πολέμους που αιματοκύλησαν τη γηραιά ήπειρο.

δ) Αλλά και η νεότερη δυτική φιλοσοφία παρερμήνευσε το νόημα της χριστιανικής αγάπης. Ο Kant την κατενόησε ως καθήκον, ο Schopenhauer ως συμπόνια και ο Nietzsche ως έκφραση εσωτερικής αδυναμίας. Και το ερώτημα που εύλογα ανακύπτει είναι: Τελικά, ποια απήχηση μπορεί να έχει στη σύγχρονη ανταγωνιστική και ατομοκεντρική κοινωνία το μήνυμα της αγάπης προς τους εχθρούς; Κι όμως, το ερώτημα μπορεί να αντιστραφεί: Μπορεί η χριστιανική αγάπη να είναι αληθινή και αυθεντική εάν δεν περιλαμβάνει και τους εχθρούς;

ε) Ο Άγιος Σιλουανός ο Αθωνίτης γράφει ότι “η ψυχή δεν μπορεί να έχει ειρήνη αν δεν προσεύχεται για τους εχθρούς... Χωρίς τη χάρη του Θεού δεν μπορούμε ν’ αγαπούμε τους εχθρούς μας... Αν δεν έχεις αγάπη, τότε τουλάχιστον μην τους διαβάλλεις και μην τους καταριέσαι, και τότε καλύτερο θα είναι... Όποιος, όμως, σκέφτεται το κακό για τους εχθρούς του, σημαίνει πως δεν έχει την αγάπη του Θεού και δεν γνώρισε ακόμη τον Θεό... μάλλον κάποιο πονηρό πνεύμα εισήλθε στην καρδιά του και της φέρνει κακούς λογισμούς”.

στ) Επομένως, η στάση του Αγίου Διονυσίου, που συγχώρησε και δίδαξε πνευματικά τον φονιά του αδελφού του δεν αποτελεί εξαίρεση. Αφορά κάθε χριστιανό που αν δεν μπορεί να φθάσει σε αυτά τα υψηλά μέτρα, μπορεί με την ευδοκία της χάριτος του Θεού να μπολιάσει τη ζωή του με το ευαγγελικό ήθος. Οι εντολές του Κυρίου δεν είναι πάνω από τις ανθρώπινες δυνάμεις. Και κάθε χριστιανός μπορεί να συμβάλει κατά το μέτρο των δυνατοτήτων του στην τήρησή τους.

ζ) Αν κάποιος αδυνατεί να εφαρμόσει την εντολή της αγάπης προς τους εχθρούς, μπορεί με ταπείνωση να εκζητήσει το θείο έλεος. Να ομολογήσει την αδυναμία του. Και η κίνηση αυτή τον πλουτίζει πνευματικά, έλκει τη χάρη του Θεού, οδηγεί στην αυτογνωσία και την επίγνωση του θείου θελήματος. Αν θέλει ο άνθρωπος, μπορεί να βρει τρόπους μίμησης της θείας αγάπης. Τότε εντείνεται ο πνευματικός αγώνας, ειρηνεύουν οι εμπαθείς λογισμοί, ακυρώνεται το μίσος και κόβονται οι κρίκοι του κακού, το οποίο μεταδίδεται αλυσιδωτά στην κοινωνία.

Πηγή: makthes.gr